

OSHO

**LAJMËTARI I NJERIUT TË
RI PËR BOTËN E RE**

(për politikën)

Shqipëroi:
Hasan HAMËZBALA

HISTORIA E ARDHMËRISË

Gjëja e parë që duhet thënë është se çdo parashikim i ardhmërisë është vetëm supozim. Ardhmëria gjithmonë mbetet e panjohur dhe i bën rrotullimet më të çuditshme të cilat askush nuk mund as t'i paramendojë. Edhe për më tepër, qasja ime ndaj jetës nuk është mënyrë e lidhur as me të kaluarën as me të ardhmen. Të kaluar nuk ka më, kurse ardhmëria ende nuk ka arritur – krejt çfarë kemi në duart tona është *e tashmja*. E kaluara është e vdekur, e ardhmja ende nuk ka lindur. Prandaj kije parasysh këtë qasje derisa do të flas për këtë fenomen.

Së pari, është krejt e sigurt se ardhmëri nuk do të ketë derisa është në pyetje këso farë jete. Gati se kemi ardhur gjer tek “ruga pa krye”. Është e pikëllueshme të jesh i vetëdijshëm për këtë fakt, por ne duhet të ballafaqohemi me këtë nëse duam të bëjmë kthesë. Siç gjërat qëndrojnë sot, konstatimi logjik kishte për të qenë – vetëvrasje globale.

Ekziston vetëm një shpresë: se jeta nuk ka për ta ndjekur logjikën, se ajo është irracionale. Nëse këtë do ta prananim racionalisht, matematikisht dhe logjikisht, atëherë as njëzet vjet nuk do të ishin para nesh deri tek katastrofa e gjithmbarshme. Për këtë, ilustrimi më i mirë janë pesë arsytet në vazhdim.

Së pari, armatimi nuklear po përsoset nga dita në ditë. Që tani kemi aq armatim nuklear saqë toka mund të jetë e shkatërruar madje shtatë herë. Kjo mund të ta tregojë

marrosjen e njeriut: Çfarë nevoje ka për prodhim të ri të armatimit? Nuk është secili Jezu Krisht që të mund të rilindet disa herë – shtatë herë. E vërteta e plotë është se as Jezui nuk ka rilindur, se ai në të vërtetë as nuk ka vdekur kurrë.

Problem i dytë është rritja e pabesueshme e popullacionit; në fund të këtij shekulli kemi për të pasur shtatë miliardë njerëz në tokë. E toka aq pamëshirshëm është shfrytëzuar saqë nuk do të mund t'i durojë aq shumë njerëz mbi shpatullat e veta. Pesëdhjetë për qind e banorëve të tokës thjesht kanë për të vdekur nga uria. Kurrfarë përpjekjeje nuk është bërë nga ana e politikanëve për t'u ndaluar ky shtim i pamëshirshëm.

Problemi i tretë i botës është sëmundja e quajtur AIDS e cila po përhapet ngjashëm me egërsinë e zjarrit. E është fakt, ashtu duket, se nuk ekziston mundësia që në njëzet vitet e ardhshme të gjendet ilaçi i sigurt. Mjekët dhe shkencëtarët, pak a shumë, pajtohen në konstatimin se për të nuk ka ilaç. Por ende asnjë vend nuk e ka shpallur celibatin si kriminal, kurse celibati është shkaktari i AIDS-it. Këtë e kanë sjellë murgjit, ushtarakët dhe studentët të cilët jetojnë ndarazi nga gratë, e të cilët ashtu janë bërë homoseksualistë – kurse homoseksualiteti e ka shkaktuar këtë sëmundje. Por homoseksualiteti është vetëm simptomë: problemi kryesor është te celibati, tek heqja dorë prej marrëdhënieve seksuale me polin e kundërt. (Qendrat e Oshos, komunitat dhe institutet nëpër botë janë hapësirat e vetme të sigurta nga AIDS-i në planet. Secili vizitor është i

detyruar ta tregojë AIDS-testin para hyrjes në cilëndo bashkësi të Oshos – vër. e përkth.).

Të gjitha religjionet vuajnë prej kësaj sepse të gjitha me këmbëngulje të njëjtë e propagandojnë celibatin. Dhe asnjëri religjion nuk dëshiron të përballet me këtë fakt, e nëse nuk pranohet gjendja faktike atëherë armikut i jepet fuqi edhe më e madhe.

Problemi i madh i katërt me të cilën njeriu do të përballet në njëzet vitet e ardhshme është kolapsi i ekologjisë. Pa marrë parasysh sesi ne, secili në mënyrën e vet, e shkatërrojmë burimin e jetës në planet ~ jetës i duhet balansi ekologjik ~ baraspesha ekologjike duhet të vendoset. E është fakt se kjo ekologji nuk ka qenë e shkatërruar vetëm nga një armik. Ajo ka qenë e ndotur me metoda multi-dimensionale. Për shembull, shkaku i grumbullimit të dyoksid karbonit dhe të kimikalieve, mbështjellësi i tokës e ka arritur temperaturën të cilën kurrë deri më sot nuk e ka pasur. Për të parën herë kemi ardhur deri tek momenti kur është e mundur që akulli në të dyja polet, në atë verior dhe jugor, të fillojë të shkrihet. Ai nuk është shkriur kurrë deri më sot. Nëse kjo temperaturë ka për t'u rritur edhe pak, atëherë do të fillojë të shkrihet akulli i Himalajeve ashtu që oqeani ka për t'i përmytur të gjitha qytetet tuaja të mëdha të cilat rëndom janë të ndërtuara përskaaj deti.

Kurse gjëja më e rrezikshme, njëherit edhe problemi i pestë, është vetë njeriu me të gjitha diskriminimet e veta në mes të të bardhëve e të zinjve, në mes të lindjes e

perëndimit; e në të vërtetë edhe ndarja e re është shfaqur: në mes veriut e jugut. Njerëzimi është ndarë me religjione, kombe, ngjyra të lëkurës, raca. E të gjithë këta njeri-tjetrit i kanë ardhur në majë të hundës. T’iu ikësh këtyre pesë rreziqeve me të cilat njeriu kurrë më parë nuk është ndeshur në historinë e tij të gjatë, duket gati se e pamundur – derisa ndonjë çudi të mos ndodhë. Por çuditë ndodhin vetëm në tregime, jo edhe në jetën reale. Por faktori më shqetësues është ai se intelijenca botërore, politikanët e filozofët, aspak nuk brengosen për këtë gjendje. Ka ndodhur që në rast rreziku masa e vetme mbrojtëse e kuptimit të mbetet që të injorohet rreziku ekzistues. Kjo është quajtur “logjika e strucit” – në qoftë se ti nuk e shikon armikun, atëherë ai nuk ekziston fare.

Njerëzit entuziazmohen pas trivialiteteve, pas gjërave tejet marroqe, atëherë kur shfaqet rreziku i vërtetë. Unë mbaj shpresë se jeta ka për të shpëtuar vetëm nëse edhe pak më tepër urti do të jetë e pranishme; në këtë kuptim duhet me shumë kujdes të përballemi me faktorët paraprakë.

Bota duhet të ketë vetëm një qeveri. Kombet më nuk guxojnë të ekzistojnë. Në këtë mënyrë kemi për t’i ikur çfarëdo forme të luftës. Bota do të ketë vetëm një lloj religjioziteti. Jo një religjion, por vetëm një lloj religjioziteti, spiritualiteti – *falënderim ekzistencës, zemrën përplot dashuri, vetëdijen meditative*. Kështu do të shpëtonte qenësia esenciale e religjionit: kurse krishterizmi, hinduizmi, budizmi, xhainizmi, islamizmi kështu përgjithmonë do të zhdukeshin nga faqja e dheut. Këto më

nuk na duhen gjë; të gjitha këto deri tash i kanë shkaktuar për së tepërmi telashe njerëzimit. Tash jemi të ballafaquar me aq shumë telashe e probleme sa që kjo më nuk mund të tolerohet.

Ç' nevojë ka për kombin? Toka është vetëm një. Të gjitha problemet thjesht do të zgjidheshin po qe se do të ekzistonte vetëm një qeveri botërore efektive, ku do të vendoste vlera e dituria dhe jo fuqia e votuesve. Cili do të jetë më i aftë teknikisht dhe shkencërisht që ta zgjidhë problemin e caktuar ai edhe do ta bëjë atë. Problemi nuk do të zgjidhej me votim.

Të gjitha religjionet e kanë predikuar celibatin, e asnjëri kurrë nuk ka pyetur: vallë, a është i natyrshëm celibati? A është vallë në natyrën njerëzore mundësia e mohimit? A mundet vallë një mjek, shkencëtar apo psikolog ta përkrahë idenë e celibatit? Askush s'e ka thënë akoma asnjë fjalë të vetme kundër celibatit: se ai i ka sjellë njerëzimit të gjitha llojet e perversionit seksual. Ndoshta AIDS-i është vetëm fillimi: ndoshta po vijnë sëmundje edhe më të rrezikshme!

Në fund e kam përmendur edhe njeriun. Njeriu i sotëm nuk është modern. Ai e jeton jetën e së kaluarës – jetën e para një mijë vjetëve – e çdo gjë tjetër ka ndryshuar. Ka mbetur edhe më tutje tërbimi i tij; instinkti i tij luftarak është ai i njëjti si kur ka shfrytëzuar armën prej guri. Tash, ai i njëjti njeri që ka përdorur armën prej guri, posedon armatimin nuklear – kurse ai vetë në asgjë nuk ka ndryshuar: vetëm sa teknologjia i ka ofruar mundësi edhe

më të mëdha. Po qe se do të vinte gjer tek lufta botërore ajo do të ishte luftë e trusjes së sustave. Ashtu e tërë bota do të ishte në gojën e vdekjes. Askush nuk do të jetë ngadhënjimtar dhe askush nuk do të jetë i mundur. Tash është koha e duhur që të shkruhet libri “*Historia e ardhmërisë*”, sepse, në këtë mënyrë, për nja njëzet vet, nuk do të ketë asnjë që të mund ta shkruajë atë, që do ta botojë e do ta lexojë atë.

Nëse ju iniconi pyetje të tilla që janë fort të rrezikshme, njerëzit do të ju hidhërohen. Unë tërë botën e kam kthyer kundër vetes nga arsyeja e thjeshtë se kam nxjerrë kokën e strucit nga rëra dhe i kam thënë (atij) se nuk ka dallim se a e sheh ai armikun apo jo. Është më mirë që ta shohë, se ashtu mund të gjejë rrugë të sigurt për të ikur prej tij. Por struci ndihet i lumtur kur kokën e ka në rërë. Kur kokën e nxjerr nga rëra, përsëri bëhet i hidhëruar, se përsëri e sheh armikun e vet. Askush nuk dëshiron të përballet me armikun. Kështu gjërat e vogla e mbajnë mendjen njerëzore në gjendje konfuzioni që të mos mund t’i shohë problemet e vërteta.

Ju kam folur se ekzistojnë pesë probleme të vërteta të cilat kërcënohen ta shkatërrojnë njerëzimin. Zgjidhjet janë tejet të thjeshta, por kjo është një çmëdinë e madhe; duket sikur askush asgjë nuk kupton:

Të gjitha armët nukleare të hidhen në Pacifik.

Të gjitha ndalimet e seksit dhe të gjitha përkrahjet celibatit duhet të ndërpriten krejtësisht; përndryshe nuk

kemi për t'u liruar nga AIDS-i. Ajo ka filluar të përhapet, ajo veçse po përhapet pamëshirshëm.

Është fakt i qartë se bota është e ndarë. Prej nga nevoja për aq shumë kombe, përpos nëse kjo nuk ia ngrit dalldinë egoiste dikujt? Nuk ka nevoja të tjera për këtë. Pse Gjermania do të ishte në ankth prej emigrantëve dhe do t'i jepte urdhra popullit të vet që të bëjë më shumë fëmijë kur toka është në rrezik të madh nga stërpopullzimi? Kur në botë do të kishim vetëm një qeveri të përgjithshme, ne do të mundnim që atë mes të stërpopullzuar ta lironim me zhvendosjen e popullacionit nga njëri skaj i planetit në tjetrin. Atje ku do të ndihej se nataliteti po zvogëlohet, do të zhvendosej popullata nga pjesa tjetër, ku është shumicë.

Kur religjioni do të zhdukej nga bota, atëherë shumë gjëra idiotike do të shkonin me të. Religjionet janë kundër kontrollimit të lindjeve, e propagandojnë që të linden më tepër fëmijë sepse kjo do të thotë më tepër fuqi në duart e tyre – fuqi në dy mënyra: më shumë votues dhe më tepër “mish për topa” në luftërat tuaja. Kontrolli i lindjeve duhet të vendoset plotësisht më së largu për njëzet deri në tridhjetë vjet. Kjo nuk është çështje e demokracisë; kjo është çështje e të ekzistuarit, çështje e jetës a vdekjes. Nëse e tërë bota vdes, çfarë të duhet demokracia? Demokracia atëherë do të jetë rregull varrtarësh: për varrin, nga varri, drejt varrit; njerëzit do të zhduken.

Religjionet bartin në vete besëtytni gjithfarëshe të cilat pengojnë inteligjencën tënde, vizionin tënd, mundësinë tënde që ta krijosh njeriun e ri për botën e re.

Një është e sigurt – njerëzimi i vjetër ka për të vdekur, ne qartë po e shohim sesi ai për çdo ditë po vdes. Nëse do të kemi mundësi që nga njerëzit të krijojmë botën e mirëkuptimit, atëherë lloji i ri i njerëzve do të ekzistojë.

Ata do të jenë banorët e botës – pa kombësi.

Ata do të jenë religjiozë – por pa religjion.

Ata do të jenë shkencorë – por jo destruktivë: e tërë shkenca e tyre do t'i përkushtohet krijimtarisë.

Ata do të jenë të butë, të mëshirshëm, të dashur – por seksualisht nuk kanë për të abstenuar.

Njeriu i ri pa kurrfarë ngarkese me të kaluarën, më shumë meditativ, më i prajshëm, më i qetë, më me shumë dashuri... të gjitha universitetet, në vend se të humbasin kohë me dofarë lëndësh sipërfaqësore, më mirë do të ishte t'i kthehen krijimit të sa më shumë vetëdijeje në njeriun. Gjërat duhet të njihen në mënyrë shkencore e jo në mënyrë primitive dhe besëtytnore; vetëm atëherë do të ketë mundësi për ardhmërinë e njeriut.

Po qe se do ta ndërmerrnim ndonjë hap serioz kundër këtyre pesë faktorëve të rrezikut për njerëzimin, po qe se njerëzimi nuk do të përballej me këtë rrezik, atëherë do të kishte ndonjë mundësi për *Njeriun e ri*, për njeriun më të mirë, njeriun natyral, njeriun më të shëndoshë, për njeriun religjioz të ardhmërisë... bota pa luftë, pa kombe, pa religjione... për botën më të qetë, më të dashur... për botën në gjurmim të së vërtetës, të lumturisë, të ekstazës. Por, po qe se këto pesë probleme nuk zgjidhen menjëherë, ardhmëria nuk do të jetë e mundur. Ju mund t'ia filloni që

tani t'i shkruani faqet e historisë së ardhmërisë, derisa akoma ka kohë, se, siç po duket më e besueshme, nuk do të ketë kurrfarë ardhmërie.

Osho : *Pozicioni kritik, 26 shkurt 1987*

POLITIKANI

Osho, a është e mundur që politikani të jetë religjioz apo që njeriu religjioz të jetë politikan?

Krejtësisht është e pamundur që politikani të jetë religjioz, sepse rruga e religjionit dhe e politikës janë diametralisht të kundërta. Ti duhet ta kuptosh se religjioni nuk është diçka që mund t'i shtohet personalitetit tënd – ai nuk është kurrfarë shtese. Nëse je politikan, ti mund të jesh piktor, mund të jesh poet, mund të jesh muzikant, këto janë dofarë shtesash, begatim.

Politika dhe muzika nuk janë gjëra diametralisht të kundërta; përkundrazi, muzika edhe mund të ndihmojë që të jesh politikan më i mirë. Kjo ka për të relaksuar, kjo ka për të ndihmuar që të lirohesh prej të gjitha brengave e telasheve që sjell përditshmëria e një politikani. Por religjioni nuk është ndonjëfarë shtese, ai është një dimension diametralisht i kundërt. Prandaj, së pari duhet ta njohësh se ç' lloj njeriu është ai – politikan, për ta mësuar se çfarë, në të vërtetë do të thotë.

Politikani është njeri i sëmurë, psikologjikisht i sëmurë dhe spiritualisht i sëmurë. Fizikisht mund të jetë krejtësisht në rregull. Zakonisht të gjithë politikanët janë fizikisht të shëndoshë, por psikika e tyre është e sëmurë, i tërë mundimi i tyre bie mbi psikikën e tyre. Ti këtë mund edhe ta shohësh. Kur njëherë politikani e humb fuqinë politike ai fillon edhe fizikisht të shkrihet. Çuditërisht... kur

ka qenë në pushtet, edhe pse së tepërmi i ngarkuar me të gjitha gjatet e telashet, është ndier krejtësisht mirë. Në atë moment që fuqia e tij është zhdukur, atëherë janë zhdukur edhe të gjitha brengat; pra, tash ai ka për të qenë punë e dikujt tjetër, dikush tjetër do të brengoset për të. Psikika e tij është e pangarkuar, por në tërë këtë pangarkueshmëri të psikikës, të gjitha hidhërimet dhe sëmundjet tash godasin në trup. Politikanët, kur në pyetje është fiziologjia e tyre, vuajnë vetëm atëherë kur e humbasin fuqinë, përndryshe, politikanët do të mund të jetonin gjatë në mirëqenien fizike. E çuditshme, por arsyeja është në atë se e tërë sëmundja e tyre vjen nga psikika, e kur psikika e përfshin tërë sëmundjen atëherë trupi mund të jetojë i pangarkuar. Por, kur psikika e realizon tërë atë sëmundje, çfarë të bëhet atëherë? Ekzistenca jote fizike është më e ulët se ajo psikike – e tërë sëmundja atëherë bie mbi fiziologjinë, mbi trupin. Prandaj politikanët jashtë fuqisë vdesin tepër shpejt. Politikanët në pushtet jetojnë tepër gjatë. Kjo veçse është gjë e njohur, por shkaku i kësaj ende është jo mjaft i hulumtuar.

Prandaj është me rëndësi që së pari të kuptohet se politikanë është njeri psikikisht i sëmurë, kurse sëmundja psikike pretendon të jetë edhe sëmundje spirituale atëherë kur nuk ka mundësi që të përballet me të gjitha problemet, atëherë kur psikika nuk do të mund t'i durojë të gjitha ato. Pra, jini të kujdesshëm: nëse politikanë është në pushtet, sëmundja e tij psikike tenton të zgjerohet kah jeta e tij shpirtërore, sepse ai në vete bart sëmundjen psikike; ajo

nuk mund të zbresë në nivel më të ulët karshi famës dhe fuqisë që ia mundëson pushteti. Në këtë është fuqia e tij, ai mendon se ky është thesar i tij: ai nuk lejon që sëmundja të bie më poshtë, në rrafshin fizik.

Unë këtë e quaj sëmundje. Për të kjo është egodalldisje e tërë. Ai jeton për këtë: nuk ka qëllime tjera jetësore. Prandaj, atëherë kur ai është në pushtet, ai sëmundjen e vet e mban fuqimisht në duart e veta, por ai asgjë nuk di për nivelin shpirtëror të vetëdijes, prandaj ato dyer të tij për këtë janë të hapura. Ai nuk mund t'i mbyllë ato dyer; ai edhe nuk ka ide se ekziston diçka më e lartë sesa mendja. Kur është në pushtet, sëmundja e tij psikologjike, nëse është me shumicë, pas disa pikave të caktuara, e vërshon psikikën e tij dhe arrin deri tek nivelet më të larta të vetëdijes, deri tek spiritualiteti. Nëse nuk është në pushtet ai nuk përpiqet ta mbajë tërë atë dozë marrëzie. Tash ai e di se ajo është realizuar, se ai nuk ka fituar asgjë, tash është i vetëdijshëm se asgjë me vlerë nuk ka marrë. Dhe gjithsesi, aty nuk ka asgjë për t'u ruajtur; pushteti është zhdukur, tash ai është askushi.

Nga dëshpërimi, ai relaksohet – në të vërtetë, mund të thuhet se relaksimi vjen automatikisht. Ai tash mund të flejë mirë, mund të shkojë në shëtitjen e mëngjesit. Ai tash mund të llomotisë me shokët, të luajë shah, mund të bëjë çfarëdoqoftë. Ai tash vetveten e gjen psikikisht të humbur. Dyert që fuqimisht i ka mbajtur të mbyllura në mes psikikës së tij dhe trupit të tij tash janë hapur, e trupi i tij tash fillon të vuajë: ai tash mund të pësojë sulm në zemër,

mund të sëmuret nga ciladoqoftë sëmundje: tash kjo është krejt e mundur. Sëmundja e tij psikike mund ta sulmojë pjesën më të dobët të trupit të tij. Kurse gjatë kohës së pushtetit krejt kjo ngrihet lart, kah qenia e tij, për të cilën ai nuk është as i vetëdijshëm.

E çfarë është sëmundja? Sëmundja është vetëm kompleksi i inferioritetit. Të gjithë ata të cilët janë të interesuar për pushtet vuajnë prej atij kompleksi. Ai thellë në vete e sheh pavlefshmërinë e vet, inferioritetin në raport me të tjerët. Të gjithë janë inferiorë në ndonjë mënyrë të caktuar. Ti nuk je Jehudi Menjuhini, por edhe nuk ka nevojë që për këtë shkak të ndihesh inferior, sepse ti asnjëherë as nuk ke provuar që të jesh ai, ajo nuk është puna jote. Po ashtu, Jehudi Menjuhini nuk është ai çfarë je ti; prandaj, ç'problem ka aty? Ku është aty konflikti? Por mendja politike vuan nga plagët e inferioritetit dhe politikanët përpiqen ta kruajnë plagën. Intelektualisht ai nuk është Albert Ajnshtajn – ai nuk krahasohet me gjigantët – psikologjikisht ai nuk është Sigmund Frojd... Po qe se provoni që vetveten ta krahasoni me mendjet gjigante të njerëzimit atëherë do të gjendeni në situatën ku vetveten do ta shihni të pavlerë, të kotë. Ajo ndjenjë e pavleftësisë mund të orientohet kah religjioni ose politika. Mënjanimi i saj mund të realizohet në këto dy mënyra.

Politikanët nuk përpiqen që ta mënjanojnë atë, ata vetëm e fshehin atë. Ky është po ai i njëjti i sëmurë, ai i njëjti njeri i cili e ka ndier inferioritetin, i njëjti njeri që tash qëndron në vendin e kryetarit. E qëndrimi në fronin e

kryetarit, çfarë ndryshimesh mund t'i sjell qenies sate të brendshme? Egoja është subtile dhe lëpirëse. Kurse politikanët janë të sëmurë shkaku i egos së tyre. Ata mund ta fshehin plagën e tyre me titullin e kryetarit, të ministrit... ai mund ta fshehtë atë plagë të veten, por ajo plagë është edhe më tutje aty. Ti mund ta mashtrosh tërë botën, por nuk mund ta mashtrosh vetveten. Ti atë e di, ajo është aty. Ti vetëm e ke mbuluar. Dhe pikërisht është kjo situatë me politikanët – plagë, në të vërtetë qelbëzim, inferioritet, ndjesi të pavleftësisë.

Po, ai është ngjitur gjithnjë e më shumë e më shumë, por në çdo shkallore është lajmëruar shpresa se plaga do të jetë e shëruar. Ai inferioritet e krijon ambicien e ambicie do të thotë që vetveten ta tregosh superior. Nuk ka kuptim tjetër për ambicien. Por, për ç' arsye ti vetveten do ta tregoje superior kur vuan nga kompleksi i inferioritetit?

Mbarë familja ime kanë qenë politikanë, me përjashtim të babait tim. Të gjithë ata më kanë pyetur: “Pse nuk po lajmërohesh? Pse nuk po voton? Pse po e harxhon energjinë tënde? Po u kandidove për politikan, ti mund të bëhesh edhe kryetar shteti, mund ta arrish titullin më të lartë në vend.”

U jam përgjigjur: “Ju krejtësisht keni harruar se me kë bisedoni. Unë nuk vuaj nga kurrfarë inferioriteti, pse unë atëherë të përpiqem të bëhem kryetar vendi? Pse do ta harxhoja jetën time në përpjekjen për t'u bërë kryetar? Kjo do të ishte njësoj sikur të më operonin nga kanceri të cilin unë as nuk e kam pasur. Kjo vërtet është e çuditshme. Pse

do të operohesha pa nevojë? Ju vuani nga kompleksi i inferioritetit dhe provoni që atë ta bartni në mua. Unë jam krejt në rregull kështu siç jam. Unë i jam pafundësisht falënderues ekzistencës kudo që të ndodhem. Çfarëdo që të ndodhë sot, është mirë. Më tepër se kaq unë kurrë as nuk kam kërkuar, prandaj nuk ka mënyrë që të më bindni.”

Ata pastaj më thanë: “Ti flet gjëra të çuditshme. Ç’ është ai farë inferioriteti dhe ç’ lidhje ka kjo me politikën?”

U jam përgjigjur: “Ju dhe politikanët tuaj nuk e kuptoni psikologjinë e thjeshtë”.

Të gjithë politikanët që e udhëheqin botën janë njerëz të sëmurë dhe mënyra e vetme për t’u shëruar është që t’i fshehin plagët e tyre. Po, ata mund t’i mashtrojnë të tjerët. Kur të buzëqeshet Xhimi Karter, ti je i mashtruar. Por si ai mund ta mashtrjë vetveten? Ai mirë e di se nënqeshja e tij është vetëm detyrë e buzëve. Përbrenda tij nuk ka asgjë, nuk ka qeshje.

Njerëzit ia dalin deri në shkallët më të larta, pozitat më të larta në shoqëri, por e dinë se e shkojnë huq kohën e tyre. Ata kanë mbërritur, por ku? Ata kanë mbërritur në vendin për të cilin kanë luftuar – e ajo fare nuk ka qenë luftë e vogël: ka shkatërruar shumë njerëz, ka shfrytëzuar shumë njerëz për atë qëllim, shumëve u ka shkelur mbi kokë. Ti ke arritur deri në nivelet më të larta në shoqëri, por çfarë ke fituar me këtë? Në këtë e ke harxhuar tërë jetën tënde! Tash, madje edhe që këtë ta pranosh, kërkon nga ti guximin të jashtëzakonshëm. Më mirë është të zgërdheshesh dhe të mbahesh për iluzionin: së paku të

tjerët besojnë se ti je i madh. Kurse ti fare mirë e di se kush je. Ti je plotësisht ai i njëjti që ke qenë; ndoshta edhe më keq. Të gjitha këto luftëra, kacafytje, të kanë bërë edhe më të keq. Ti e ke humbur humanitetin tënd. Ti nuk je më genie njerëzore!

Nga ti s'është larg ideja e Gurxhievit se nuk ka secili njeri shpirt, nga arsyeja e thjeshtë... jo vetëm se kjo librisht është e vërtetë, këtë ai edhe e ka folur: “Jo të gjithë e kanë fituar shpirtin, vetëm disa sosh të cilët e kanë zbuluar qenien e vet e kanë arritur atë – ata kanë shpirt. Gjithë të tjerët vetëm jetojnë në iluzion, se shkrimet tuaja thonë, por edhe predikuesit tuaj religjiozë ju flasin, se keni lindur me shpirt.”

Gurxhievi ka qenë tejet drastik. Ai do të thoshte: “Të gjitha këto janë marrëzira. Ti nuk ke lindur me shpirt. Ti duhet ta meritosh atë, duhet të jesh i denjë për të”. Unë mund ta kuptoj se çfarë ai mendon, edhe pse unë nuk pohoj se ju keni lindur pa shpirt. Ju keni lindur me shpirt, por ai shpirt është vetëm potencial. Edhe Gurxhievi e thotë këtë të njëjtën gjë vetëm se në tjetër mënyrë. Ti duhet që këtë mundësi tënden edhe ta realizosh. Duhet ta meritosh atë. Duhet të bëhesh i denjë për këtë.

Politikanët e kanë vënë re këtë vetëm kur jeta e tyre ka qenë në përfundim. Tash, ai nuk mund as të rrëfëhet... gjë që do të ishte marrëzi e madhe, sepse do të duhej ta pranonte sesi e tërë jeta e tij ka qenë vetëm jetë e një idioti. Plagët nuk janë shëruar nga mbulimi.

Religjioziteti është ilaç. Fjala meditim dhe fjala medicinë vijnë prej së njëjtës rrënjë. Medicina është për trupin; ashtu siç medicina është për trupin, ashtu meditimi është për shpirtin. Ai është tretman medicinal, ai është ilaç.

Po më pyetni se a mund të jenë politikanët religjiozë? Nëse mbeten politikanë, kjo është e pamundur. Po, nëse e hedhin politikën, atëherë ata më nuk janë politikanë – atëherë ata mund të bëhen njerëz religjiozë, shpirtërorë. Për këtë unë atë nuk e ndaj... unë nuk e pengoj politikanin të jetë religjioz. Ajo që unë them është: gjithnjë derisa është politikan ai nuk mund të jetë religjioz, sepse këto dyja janë gjëra plotësisht të kundërta, dy dimensione të ndryshme. Ose do ta fshihni plagën tuaj ose do ta shëroni. Ju nuk mund t'i bëni të dyja, nuk mund t'i arrini të dyja. E për ta shëruar, ti duhet atë ta zbulosh – duhet ta tregosh plagën tënde, nuk guxon ta fshehësh. Zbuloje atë, njihe atë, depërto thellë në të, vuaj... Ajo çfarë është e nevojshme është shprehja e tërë qenies sate – pa gjykime, pa ndalesa, sepse ti ke për të gjetur shumë gjëra për të cilat ke thënë se janë gabim, të këqija. Për këtë mos u tërhiq, le të jetë ashtu. Ti vetëm duhet të mos ndalosh.

Ti ke filluar një huluntim. Vetëm vërtetoje se ajo është ashtu dhe vazhdo më tutje. Mos e ndalo atë, mos e emërto. Mos sill kurrfarë përfundimi apo gjykimi 'për' apo 'kundër'. Kjo vetëm mund të pengojë të huluntosh: bota jote e brendshme menjëherë mbyllet, ti bëhesh i tendosur, diçka e keqe zë të ndodhë. Ti po hyn përbrenda vetes dhe po sheh diçka dhe po konstaton se ajo është e keqe: lakmi,

epsh, hidhërim, xhelozia... O Zot! – Të gjitha këto gjëra, këto gjëra të shëmtuara janë në mua? – Më mirë është të mos hyj në të. Për këtë shkak miliona njerëz nuk gjykojnë të hyjnë në vetvete. Ata thjesht qëndrojnë në shkallët para shtëpisë së tyre. Ata jetojnë në oborr tërë jetën e vet. Ajo është vetëm jetë në oborr. Ata kurrë nuk i çelin dyert e shtëpisë së vet. Kurse shtëpia jote ka shumë dhoma, ajo është pallat luksoz. Nëse hyn brenda ke për të hasur në shumë gjëra për të cilat të tjerët kanë folur se janë të këqija. Ti atë nuk e di, ti vetëm thua: “Unë jam i paditur. Unë nuk di se kush je ti. Unë vetëm kam ardhur të kontrolloj, ta bëj mbikëqyrjen”. Kurse mbikëqyrësve nuk duhet t’iu interesojë se çfarë është keq e çfarë mirë; ata vetëm kanë ardhur të shohin, të kontrollojnë, të vrojtojnë.

Atëherë do të befasohesh me përvojën e çuditshme: atë që deri më tash e ke quajtur dashuri, e fshehur përbrenda është urrejtje. Vetëm vërtetoje këtë... krejt çka ke folur deri më tash është e zbrazët, prapa kësaj është e fshehur egoja jote. Vetëm vërteto...

Po që se dikush do të më pyeste: “A je ti njeri i zbrazët?” Nuk mund t’i them se jam, sepse zbrazëtia është vetëm eho e cila qëndron në kokën tënde. Unë nuk jam ndonjë egoist, si atëherë mund të jem i zbrazët? A po më kupton? E pamundur është të jesh i zbrazët pa pasur ego. E kur njëherë e dallon se të dyja janë e njëjta gjë, gjëra të çuditshme zënë të ndodhin, pikërisht siç ju kam rrëfyer. Në atë moment kur vëren se dashuria juaj dhe urrejtja juaj, zbrazëtia juaj dhe egoja juaj janë të bashkëdyzuar atëherë

ato zhduken. Ti nuk duhet të bësh asgjë. Ti e ke parë fshehtësinë e tyre. Ajo fshehtësi ua ka mundësuar të jenë në ty. Ti e ke parë atë fshehtësi, tashmë nuk kanë vend për t'u fshehur. Hyr në vetvete përsëri dhe përsërite, atëherë do të mbesin gjithnjë e më pak gjëra përbrenda. Me përqendrimin përbrenda ti zhdukesh, shumësia ikën. E nuk është larg dita kur ti do të jesh i vetëm, kur askush nuk do të jetë përbrenda teje: zbrazëtia shkon në favor tëndin. Befas do të jesh i shëruar.

Kurrë mos krahaso – ti je ti, e dikush tjetër është dikush tjetër. Për ç' arsye unë do ta krahasoja veten me Jehudi Menjuhinin apo me Pablo Pikason? Unë aty fare nuk shoh ndonjë dobi. Ata e bëjnë punën e tyre, unë e bëj punën time. Ata kënaqen duke e bërë punën e tyre... ndoshta – në të vërtetë unë edhe nuk mund të jem i sigurt kur fjala është për ta. Por jam i sigurt kur fjala është për mua, se kënaqem kur diçka bëj apo nuk bëj... Vetëm në rastin tim mund të jem i sigurt. E po ashtu e di se, po qe se keni për ta shfrytëzuar botën tuaj të brendshme pa ndalesa, pa parabindje, pa gjykime, pa kurrfarë mendimesh, vetëm duke i vështruar faktet – ato do të zënë të zhduken. Dhe do -të vjen çasti kur ke për të mbetur vetëm, turma do të shkojë: e në atë moment ke për ta ndier për të parën herë se çfarë do të thotë shërimi psikik. E nga shërimi psikik dyert i keni të hapura kah shërimi spiritual. Ti nuk duhet t'i hapësh, ato vetë hapen. Ti vetëm duhet të mbërrish deri tek qendra psikike dhe dyert kanë për t'u hapur. Ato të kanë pritur ty ndoshta shumë jetë të shkuara. Kur ti vjen, dyert

menjëherë hapen, e përmes atyre dyerve ti nuk e sheh vetëm veten, ti e sheh tërë ekzistencën, krejt yjet, mbarë kozmosin.

Me siguri të plotë mund të them: asnjë politikan nuk mund të jetë religjioz gjithnjë derisa nuk e lë politikën. Po e la politikën, ai më nuk është politikan, dhe krejt ajo që kam thënë paraprakisht nuk ka të bëjë me të.

Ti po ashtu më ke pyetur, se a mund njeriu religjioz të jetë politikan? Kjo madje është edhe më e pamundur se e para, meqë nuk ka asnjë arsye që njeriu religjioz të hyjë në politikë. Nëse inferioriteti është arsyeja që të shtyn në ambicie, si atëherë njeriu religjioz mund të bëhet politikan? – aty më nuk ekziston shtytja për pushtet. Por, ndonjëherë edhe kjo ka ngjarë në të kaluarën, prandaj më lejoni që të them diçka edhe për këtë.

Në të kaluarën kjo ka qenë e mundur sepse në botë kanë sunduar monarkitë. Ngandonjëherë ka ngjarë që ndonjë bir mbreti të shndërrohet në poet. Do të ishte tepër vështirë që poeti të bëhet kryetar Amerike; kush do ta dëgjonte? Njerëzit do të mendonin se është i çmendur, se është hipik. Ai nuk ka mundur ta formësojë vetveten e provon që t'ia imponojë formën mbarë botës. Por, në të kaluarën kjo edhe ka qenë e mundur nga monarkia që ka qenë në pushtet. Mbreti i fundit i Indisë, nga i cili Britania e ka marrë pushtetin, ka qenë poet. Emri i tij ka qenë Bahadurshah Zafar, njëri nga poetët më të mëdhenj *urdu*. Tash është e qartë pse britanikët e kanë sunduar Indinë. Së këndejmi, nuk është e mundur që poeti të bëhet perandor,

ka qenë krejt e rastit që ai të ketë lindur si biri i një perandori. Domethënë, në kohët e lashta monarkike ka qenë e mundur që të ndodhë diçka e tillë. Ka qenë e mundur që në hemisferën perëndimore të ndodhë njeriu si perandori romak Mark Aureli. Ai ka qenë njeri religjioz, por ajo ka qenë vetëm rastësi e kulluar. Mark Aureli nuk do të mund të ishte politikan në pushtet këtyre ditëve, nuk do të mund të ishte sot kryetar apo ndonjë ministër i lartë, sepse ai nuk do të mund t'i mblidhte votat, t'i luste votuesit, të lypsaronte – përse?

Kjo në Indi ka ngjarë disa herë. Ashoka, njëri nga perandorët më të mëdhenj të Indisë ka qenë njeri religjioz. Kjo në të kaluarën ka qenë e mundur shkak i pushtetit monarkik. Por, me monarkinë, në pushtet vijnë edhe idiotët; të rrjedhurit dhe të pafatët bëhen mbretër. Për këtë, unë nuk propozoj monarki, por them se është krejt e mundur, në ndonjë rast, që në pushtetet monarkike në fron të vijë edhe ndonjë njeri religjioz. Në të ardhmen sigurisht po i numërohet të së ashtuquajturës demokraci, sepse edhe tash qartë po shihet se politikanët janë të pafuqishëm pranë shkencëtarëve; ata veçse janë në duart e shkencëtarëve. Prandaj, ardhmëria iu takon shkencëtarëve e jo politikanëve. Kjo do të thotë se ne duhet ta ndryshojmë fjalën “demokraci”. Unë veçse e kam fjalën për këtë – “meritokraci”, që do të thotë pushtet i të merituarve. Meritat do të jetë faktor përcaktues. Ti më nuk do të mund t'i blesh votat me ndihmën e premtimeve e rrenave të ndryshme. Kriteri i vetëm do të jetë dituria jote dhe merita

në shkencë, fuqia jote në botën shkencore do të jetë vendimtare. E kur njëherë qeveritë vijnë në duart e shkencëtarëve atëherë do të jetë e mundur çdo gjë; se unë me shkencën e nënkuptoj religjionin e objektivitetit, kurse me religjionin nënkuptoj shkencën e subjektivitetit.

Kur çdo gjë do të vijë njëherë në duart e shkencës, harta e botës do të jetë tjetërnëdryshe. Ç' kuptim do të kishte lufta në mes të shkencëtarëve sovjetikë dhe amerikanë? Atëherë të gjithë do të punonin në një projekt të vetëm; çdo gjë do të ishte më lehtë dhe më shpejt e zgjidhur po qe se do të punonin të gjithë së bashku. Kjo është vetëm shprehje e marrëzisë që në gjithë botën të përsëriten eksperimentet e njëjta: kjo është e pabesueshme. Të gjithë këta njerëz, po qe se do të bashkoheshin, do të bënin mrekulli. Veçeveçësia çdo projekt e bën më të shtrenjtë.

Për shembull, po qe se Albert Ajnshtajni nuk do të ishte nga Gjermania, kush do të fitonte në Luftën e Dytë Botërore? A mendon se Amerika, Britania e Rusia do të fitonin? Jo! Vetëm me ikjen e një njeriu, me ikjen e Albert Ajnshtajnit, është formuar historia. Të gjithë ata emra të tjerë: Ruzvelt, Çerçill, Stalin, Hitler – nuk kanë rëndësi. Ai njeri ka bërë çdo gjë me zbulimin e bombës atomike. Ai i ka shkruar letër Ruzveltit: “Bomba atomike është gati, derisa nuk do ta përdorni, lufta nuk ka për t’u ndalur”.

Ai për këtë është penduar, por ky është tregim tjetër... Ai atë letër ka mundur t’ia adresojë dikujt tjetër – ta zëmë, Adolf Hitlerit – dhe historia do të ishte krejt tjetërfare, drastikisht tjetërfare.

Ardhmëria duhet të hyjë në duart e shkencëtarëve. Kjo edhe nuk është larg. Tash ekziston armatimi atomik. Politikanët nuk mund të jenë prapa tij. Ata nuk dinë asgjë për të. Prandaj, herët apo vonë, bota do të jetë në duart e personaliteteve meritore. Së pari pushteti duhet të kalojë në duart e shkencëtarëve. Këtë duhet ta kuptoni si kusht themelor, që pushtetin ta marrin shkencëtarët meritore. Atëherë do të hapet dimension i ri i jetës. Herët apo vonë, shkencëtarët kanë për t'i ftuar të urtit dhe njerëzit e shenjtë, sepse nuk do të mund të shkojnë më tej vetëm, nuk mund ta udhëheqin atë vetëm. Shkencëtarët nuk mund ta orientojnë vetveten. Shkencëtari mund të krijojë çdo gjë, por nuk mund ta orientojë vetveten. Albert Ajnshtajni mund t'i di të gjitha për yjet, universin, por ai nuk di asgjë për qendrën e vet të brendshme.

Kjo do të jetë ardhmëria: nga politikanët deri tek shkencëtarët, nga shkencëtarët deri tek njerëzit religjiozë – por ai do të jetë atëherë lloj krejtësisht tjetërfare i botës. Njerëzit religjiozë nuk mund të vijnë e të pyesin... ti ke për të ardhur t'i pyesësh ata. Ti ke për të kërkuar prej tyre, pranuar prej tyre. E po qe se ata do të shohin se ti atë e pranon ndershmërisht dhe sinqerisht, ata ndoshta do ta luajnë rolin në botë. Por mbaje në mend, ajo më nuk do të jetë politikë fare.

Prandaj, më lejoni që të përsëris: politikanët mund të jenë religjiozë vetëm nëse e lëshojnë dhe e hedhin politikën: ndryshe kjo nuk është e mundur. Njerëzit religjiozë do të bëhen pjesë e politikës vetëm në qoftë se

karakteri i politikës do të ndryshojë; përndryshe, personi religjioz nuk mund ta pranojë një formë kësaj të politikës. Ai nuk mund të bëhet politikan. Por, siç gjërat qëndrojnë, së pari bota duhet të kalojë nëpër duart e shkencëtarëve, e vetëm pas kësaj do të vijë në duart e mistikëve. E vetëm në duart e mistikëve ti mund të jesh krejtësisht i sigurt. Ashtu bota do të bëhet parajsë e vërtetë. E në të vërtetë edhe nuk ka parajsë tjetër derisa ne nuk e krijojmë këtu.

Osho : *Bibla e Rajnesh-it, Libri II, kap. 15*

KLERI DHE POLITIKANËT – KOMPLOT VDEKJEPRURËS

Raporti i KB-së “*Ardhmëria jonë e përbashkët*” është jo i plotë, meqë nuk i kanë shpaluar rrënjët e vërteta të problemeve tona. Po të provonin këtë, do të vinin në konflikt me qeveritë dhe fetë tona. Ata sjellin fakte se ekonomia dhe ekologjia janë të lidhura; e ç’ është me religjionin dhe politikën? Ju duhet të jeni të vetëdijshëm për atë se cilët janë kundërvajtësit e vërtetë? Problemi qëndron në atë se ata kundërvajtës mendojnë se janë udhëheqës të mëdhenj, simbole të mëdha të shenjtërisë dhe të respektueshmërisë. Unë këtu dua të vë në pah të gjithë ata persona që janë shkaktarë të kësaj gjendjeje.

Për shembull, lehtë mund të tregohet se politikanët janë shkaktarë të shumë fatkeqësive – luftërat, vrasjet, masakrimet – por është vështirë të bëhet me gisht kah prijësit fetarë, se akoma askush nuk e ka drejtuar gishtin drejt tyre. Ata kanë mbetur të respektuar me shekuj, dhe ashtu siç koha po rrjedh, ata po bëhen gjithnjë e më të respektuar. Puna ime më e rëndë është që t’ju bëj të vetëdijshëm se këta njerëz – me vetëdije apo pa vetëdije, kjo nuk e ndryshon çështjen – e kanë krijuar këtë botë të këtillë. Politikanët dhe klerët fetarë kanë qenë pandërprerë në komplot, kanë punuar së bashku, dorë për dorë. Politikanët kanë fuqinë politike; klerikët e kanë fuqinë

religjioze, fetare. Politikanët e kanë mbrojtur klerin, kurse klerikët kanë bekuar politikanët para masave – masat kështu kanë qenë të shfrytëzuara, në këtë mënyrë që të dytë i kanë mjelë gjer në shterje.

Religjioni ka krijuar prapambeturinë e mendjes njerëzore me anë të besimeve të shpifura. Kurse politikanët e kanë shkatërruar njeriun duke e shtrënguar të jetojë në jetën e mjerë të njeriut jodinjitoz – pushteti i tyre është varur nga robëria juaj. Këto pengesa duhet tejkaluar. Prandaj shkenca duhet të punësohet në shërbim të jetës e dashurisë, të përparimit e krenimit dhe jo në shërbim të vdekjes e destruksionit. Ne tash jemi në asofarë pozite të palakmueshme në të cilën: ose do t'u lejojmë këtyre politikanëve dhe klerikëve të neveritshëm që ta shkatërrojnë mbarë njerëzimin në tokë ose do të vendosim që t'ua marrim pushtetin nga duart e tyre dhe t'ia dorëzojmë njerëzimit.

Për shembull, të gjitha religjionet predikojnë kundërvënien ndaj kontrollit të lindjeve, e asnjë qeveri nuk ka guxim t'u thotë se me këtë qëndrim krijojnë situatë në të cilën mbarë planeti vuan së tepërmi. Në dyzet vende të varfra të botës një e pesta e fëmijëve vdesin para vitit të tyre të pestë. Politikanët frikësohen t'iu thonë këtyre njerëzve çfarëdo qoftë që është në anën e kontrollit të lindjeve, në anën e abortit, meqë ata nuk e kanë dert se a do të vdesin njerëzit apo do të jetojnë, interesi i tyre është që askush të mos jetë i ofenduar. Njerëzit në vete bartin paragjykitime dhe besëtytni të ndryshme, por politikanët nuk

dëshirojnë t'i ngacmojnë mashtrimet e tyre, sepse iu duhen votat e tyre në zgjedhje. Po qe se këta politikanë do t'ua lëndonin paragjykimet e tyre, këta njerëz nuk do t'ua jepnin votat e veta.

Nataliteti i lartë është problem. Të gjitha fetë mësojnë për “t’iu shërbyer skamnorëve”, por asnjëra fe nuk është e gatshme të thotë: “Pranojeni kontrollimin e lindjeve që të ndalet nataliteti”. Papa pandërprerë ndërmjetëson; ai kurrësi nuk e lejon kontrollin e lindjeve: kjo është mëkat, mëkat kundër Zotit. E çfarë është ai Zot që nuk mund të shohë se sa është stërbushur toka me popullzim?

Politika është lojë numrash. Sa të krishterë në botë ke në listë – aq është fuqia jote. Sa më shumë të krishterë ka në botë, për aq pushteti i priftërinjve është më i madh, më e madhe është fuqia e tyre. Askush nuk është interesuar ta shpëtojë tjetrin, por vetëm ta shtojë popullacionin. E vetmja gjë që krishterizmi ka bërë është se pandërprerë nga Vatikani ka dhënë urdhra që ta luftoni kontrollin e lindjeve, meqë kontrolli i lindjeve dhe aborti qenkan mëkat: mëkat është të besosh në abort, apo ta preferosh abortin, apo ta mundësosh atë. A mendoni ju se ata janë në dert për fëmijën e palindur? Ata nuk janë në kurrfarë derti; ata as nuk dinë se çfarë do të bënin me atë fëmijë. Ata i shikojnë interesat e tyre, edhe pse përsosmërisht mirë e dinë se ka për të ndodhur vetëvrasja globale nëse aborti nuk do të praktikohet, nëse nuk do të zbatohet kontrolli i lindjeve. E nuk është larg kur ti do të mund ta shohësh këtë situatë. Në qoftë se gjërat nuk do të ndryshojnë, për dymbëdhjetë vjet

do të ketë aq banorë në tokë saqë nuk do të mund të ekzistojnë.

Pikërisht tash, mu këto ditë, nga Vatikani është dhënë mesazhi i gjatë për njerëzimin – në njëqind e tridhjetë e nëntë faqe: “Abortimi është mëkat, kontrollimi i lindjeve është i mëkatshëm”. Sakaq, askund në Bibël nuk shkruan se aborti është mëkat, se kontrollimi i lindjeve është mëkat. Atëbotë as ka qenë i nevojshëm kontrollimi i lindjeve. Në kohën e Biblës nga dhjetë fëmijë të lindur, nëntë kanë vdekur. Ky ka qenë proporcioni, e ky ka qenë proporcioni edhe në Indi gjer para njëzet apo tridhjetë vjetëve: nga dhjetë fëmijë të lindur, vetëm një ka mbijetuar. Atëherë popullacioni nuk ka qenë aq i madh, nuk ka qenë aq ngarkesë për rezervat në tokë. Tash, madje edhe në Indi – e të mos flasim për vendet e zhvilluara – madje edhe në Indi, nga dhjetë fëmijë të lindur, vetëm një vdes. Tash shkencë medicinale iu ndihmon njerëzve të mbijetojnë. Kurse krishterizmi hap spitale e barnatore, derisa, në të njëjtën kohë, e ndalon kontrollimin e lindjeve, dhe predikon ide aq marroqe se “fëmija është dhuratë hyjnore” – kurse nënë Tereza është aty të ju jep lavde, e papa të ju bekojë...

Ata tash janë shumë të brengosur për Rusinë. Ekziston në Amerikë asociacioni i krishterë që quhet Evangjelistët e fshehtë, të cilët punojnë në distribuimin e Biblës në vendet komuniste, pra në distribuimin e ideve të tilla marroqe, siç janë: aborti është mëkat, kontrollimi i lindjeve është mëkat. Megjithatë, Rusia nuk vuan nga uria: ata nuk janë të pasur, por nuk vdesin nga uria.

Prandaj, ju lus që t'i leni menjëherë të qetë. E kjo që njerëzit nuk vuajnë nga uria është shkaku i kontrollimit të lindjeve dhe i planifikimit të familjes. Po qe se tek ta do të ishte ndaluar kontrollimi i lindjeve, po qe se abortusi do të ndalohej, atëherë Rusia do të përjetonte njësoj atë që ndodh në Etiopi. Atëherë nënë Tereza dhe Papa do të ishin më se të lumtur. Evangjelistët e fshehtë atëherë do të dilnin sheshit – rast i madh që populli të kthehet në katolicizëm. Po qe se një ditë ka për të ndodhur që kjo botë të vdesë nga tejpopullacioni (stërmbushja me njerëz), atëherë këta njerëz do të jenë përgjegjës për krejt këtë – këta janë kundër kontrollimit të lindjeve, abortit, janë kundër planifikimit të familjes. E pa këtë preventivë nuk ekziston mundësia që ky planet të jetë i pasur.

Osho : *Sfida më e madhe: Ardhmëria e artë*

PËRGATITJA E NJERËZVE PËR PUSHTET

Njerëzit që do të përcaktohen për të udhëhequr, duhet të jenë të përgatitur për këtë. Gjithnjë deri tash, me mija vite, askush nuk është përgatitur për këtë. Nëse dikush dëshiron të jetë boksier, ti nuk e dërgon menjëherë në ring duke i thënë: “Fillo!” Ai duhet së pari të mësojë. Nëse dikush dëshiron të jetë shpatëtar, për atë i duhen disa vite punë. Përndryshe, ai nuk do të dinte sesi mbahet shpata – përdorimi dhe lufta me shpatë do të ishin të pamundura. Së pari ai duhet të mësojë sesi nxirret nga milli, si ta mbajë. Për këtë i nevojitet trajnimi. Ti madje as kitarën nuk do t’ia japësh dikujt i cili akoma nuk e ka parë atë instrument dhe të presësh prej tij që të jetë Amadeus Mocart apo Ravi Shankar. Kjo do të ishte gabim yti.

Këta njerëz që janë në pushtet, këta njerëz të fuqishëm, a kanë qenë të trajnuar për këtë? Vallë, a ka menduar dikush prej jush se këta njerëz, të cilëve po iu lihet aq pushtet dhe fuqi, duhet t’i kenë kualitetet e caktuara që të mos e keqpërdorin pushtetin e tyre? Ky nuk ka qenë gabimi i tyre. Për këtë unë i propozoj dy institute në çdo universitet. Njëri institut do të ishte për deprogramim. Secili që vjen gjer në fund të studimeve dhe e fiton diplomën, duhet ta fitojë edhe vërtetimin nga Instituti për Deprogramim – që do të thotë se je deprogramuar nga ajo se dikur ke qenë i krishterë apo hindus, gjerman, amerikan, komunist, muhamedan, hebre apo çfarëdoqoftë tjetër. Krejt

këtë pleh duhet ta nxjerrim nga vetja, sepse ky na ka krijuar probleme të mëdha. E kur ti beson në diçka pesëdhjetë apo gjashtëdhjetë vjet, e unë përnjëherë të them se ajo është marrëzi, ti atëherë trazohesh, ti ke për t'u rebeluar, sepse kjo do të thotë se ti për ato gjashtëdhjetë vjet ke qenë vetëm një torollak. Por nëse ke tru dhe inteligjencë akoma ke kohë që ta heqësh qafe.

Religjioziteti im nuk është gjë tjetër përpos shkencë e deprogramimit. Por, mbaje në mend, mos e identifikoj dhe mos e përziej me “deprogramimin” i cili bëhet në Kaliforni – ata janë riprogramerë! Dikë që ka ikur nga krishterizmi, ata e kthejnë në krishterizëm – dhe ti këtë e quan deprogramim? Deprogramim do të thotë që ti thjesht ke mbetur pa kurrfarë programi, pa religjion, racë, kastë, nacionalitet... ti ke mbetur vetëm që të mund të jesh i vetvetes – të jesh individualist.

E katër vjet janë kohë e mjaftueshme për këtë. Deprogramimi nuk do të marrë aq shumë kohë; vetëm disa orë në muaj për disa vite dhe ti me siguri do të jesh jashtë programit. Ti nuk do të mund të marrësh kurrfarë dëftese për studimet e përfunduara para se qartë të të jetë shënuar nga Instituti për Deprogramim: “Ky njeri në vete, më, nuk bart kurrfarë etikete; tash ky është vetëm qenie njerëzore”.

Instituti i dytë do të jetë Institut për Meditim, pasi që vetëm deprogramimi nuk mjafton. Deprogramimi do ta nxjerrë plehun prej teje – e është tepër vështirë të jesh i zbrazët pas aq shumë vitesh stërmushjeje me marrëzira gjithfarësoj; ti përsëri ke për të filluar të grumbullosh pleh.

Ti vetveten nuk mund ta udhëheqësh e ta mësosh sesi të jetosh gëzueshëm me zbrazëtinë tënde – por e tëra kjo është art i meditimit. Prandaj, ai Institut ka për t'i dhënë meditimet themelore. Nuk ka nevojë për ndonjëfarë kompleksiteti; universitetet, studimet, inteligjencia dinë që nga jeta të krijojnë diçka serioze. Një metodë fare e thjeshtë e vrojtimit të frymimit tënd do të jetë mjaft, vetëm se ti duhet për çdo ditë nga një orë të banosh në atë Institut. Duhet vetëm të ulesh në qetësi dhe ta vrojtosh procesin tënd të mendimit gjersa vëmendjen ia fal frymimit tënd. Asgjë nuk duhet bërë. Vetëm ji dëshmitar, vrojtues i cili e vrojton komunikacionin e mendimeve të veta – mendimet kalojnë, dëshirat, ndjenjat, ëndrrat, fantazitë. Thjesht ji i ftohtë, i zbrazët, pa kurrfarë ndalesash, pa kalkulime. Kur njëherë ta njohësh atë shkathtësi, ajo do të jetë gjëja më e thjeshtë në botë.

Prandaj për meditimin duhet të sqarohen disa gjëra esenciale. Së pari është gjendje e relaksuar – pa luftë, kontroll, koncentrim. E dyta është vrojtim – dëshmim për atë se çfarë ndodhet përbrenda teje. E treta – mos ki kurrfarë gjykimi apo kalkulimi për atë. Vetëm ji vrojtues. Trupi ndryshon, mendja ndryshon, emocionet ndryshojnë – vetëm dëshmuesi mbetet i njëjtë. Kur do ta përdorësh dëshmimin, ti ke për të vënë re se mjegullat e mendimeve e të emocioneve ngadalë do të zhduken, se qielli i kaltër i pafund i qenies sate të brendshme do të jetë i realizuar. Atëherë do ta kesh ndjenjën se shkon prapa kompleksit trup-mendje-zemër. Kur njëherë keni për ta shijuar atë

gjendje, atëherë do ta keni shijen e meditimit, kurse meditimi është paqe, meditimi është gëzim – meditimi është përmbushje.

Kështu, Instituti për Deprogramim, në njëfarë dore, të pastron, hap hapësirë në ty, të zbrazë; kurse Instituti i Meditimit, në anën tjetër, të ndihmon të kënaqesh në gjendjen tënde të pangarkesë, të zbrazëtisë, të vakumit të brendshëm – kjo është pastërti, freskim. E kur ti zë të kënaqesh në atë gjendje, ti do të ndiesh se ajo në të vërtetë fare nuk është zbrazëti, ajo është përmbushje gëzimi. Në fillim do të të duket si zbrazëti, sepse ti je mësuar të kesh në vete plehra gjithfarëshe, e kur atë pleh e hedh, ty të duket si të ishte i zbrazët. Kjo është pikërisht si dhoma e mbushur mobilie; kur një ditë ato mobilie zhvendosen në dhomën tjetër, ti thua: “Tash dhoma është e zbrazët”. Dhoma nuk është e zbrazët, dhoma vetëm është e pastër. Vetëm tash ajo dhomë është dhomë për të parën herë. Ajo ka qenë e stërmëshur më parë, e ngarkuar, përplot plehra gjithfarëshe; tash ajo është vetëm hapësirë e pastër. Prandaj, ti duhet ta mësosh meditimin që të mund të kënaqesh në zbrazëtinë tënde. E kjo do të jetë një ditë më e madhja në jetën e njeriut, kur të fillojë të kënaqet në zbrazëtinë, vetminë, asgjësinë. Vetëm atëherë do të jesh i aftë që tërë jetën tënde ta jetosh në mënyrë meditative.

Të jetosh në mënyrë meditative, unë me këtë e nënkuptoj dashurinë, jetën përplot vetëdijesim, vrojtim. Krejt çfarë ke për të bërë, bëje me gëzim të plotë – bëje atë në atë mënyrë si të ishte ajo gjëja më e madhe në jetë. Kur

ke për të bërë *çfarëdoqftë* me aso farë intensiteti, me aso farë dashurie, me aso farë respekti, ti me atë ke për t'u rilindur. Derisa ajo nuk ka me të rilindë, ajo gjë nuk do të jetë meditim. Por të gjitha religjionet e kanë shfrytëzuar lutjen në vend të meditimit, lutjen, e cila nuk është asgjë tjetër përpos shpresë dhe dëshirë. Ato nuk të kanë dërguar gjer tek gjendjet e tua të larta të vetëdijes, gjer në thellësitë më të mëdha të qenies tënde – ti ke mbetur i njëjti person pas gjithë kësaj. Sakaq në emër të meditimit me qindra mësues e guru të ashtuquajtur i eksploatojnë njerëzit. Teknikat e tyre janë vetëm disiplina mendore të koncentrimit. Kurse koncentrimi është fenomen i mendjes. Ai mendjen e bën edhe më të fuqishme – kurse meditimi, shkurt thënë, nuk është gjë tjetër përpos krijim i jazit në mes teje dhe mendjes tënde.

Për shembull, Meditimi Transcendental është bërë përfaqësues i të gjitha të ashtuquajturave meditime: ti koncentrohesh në disa fjalë të caktuara, fjalë të shenjta, dhe ti atë e përsërit sa më shpejt që mundesh – pa kurrfarë pauze në mes të atyre fjalëve. Kjo e krijon një lloj ëndrre të vëmendshme që ta mundëson relaksimim nga të menduarit. Kjo është një detyrë e këndshme dhe pas daljes nga ajo, ndihesh i freskuar. Unë nuk jam kundër kësaj – por, ju lutem, mos e quani këtë meditim, dhe mos e quani këtë transcendentale: këto janë fjalë të gabuara për këtë gjendje. Kjo është vetëm sugjestion autohipnotik dhe asgjë më tepër.

Meditimi nga ju do të bëjë qenie të re, vetëdije të re e cila nuk njih frikë, nuk njih ashpërsi, epsh, urrejtje – asgjë prej asaj që është e sëmurë, asgjë prej atyre emocioneve dhe ndjenjave të cilat janë të errëta, të ndotura dhe të neveritshme; meditimi njih vetëm atë që të ngritë, e cila të udhëzon në rrugën e ngritjes. Atëherë askush më nuk do të mund të të riprogramojë, askush nga e tërë kjo botë.

Prandaj, derisa Instituti i Meditimit nuk ta jep dëftesën, as Universiteti nuk do të mund të ta japë diplomën për studimet e kryera. Titulli universitar vjen vetëm atëherë kur të të jepet vërtetimi i caktuar nga Instituti për Deprogramim, si edhe vërtetimi nga Instituti për Meditim. Kjo do të varet prej teje – ti aty do të mund të përsosesh ndoshta edhe për një vit, por katër vjet do të ishin plotësisht të mjaftueshme. Çfarëdo imbicili qoftë, po qe se rri nga një orë në qetësi, katër vjet me radhë, me siguri do të jetë në gjendje të zbulojë atë çfarë Buda apo Lao Ce kanë gjetur, çfarë kam gjetur unë. Kjo nuk është çështje e inteligjencës, e talentit, gjenialitetit. Aty është e nevojshme vetëm të jesh i durimshëm.

Kështu ti nga Instituti Universitar për Meditim merr diplomën, diplomën e meditantit; vetëm pas kësaj e merr diplomën e studentit që ka kryer ekonominë apo shkencat, assesi para kësaj. Kjo, me rastin e përsosjes së mëtejme, edhe më tutje vazhdon në të njëjtën mënyrë. Ky proces shkon në mënyrë simultane: *deprogramimi* dhe *meditimi*. Funkcioni i njërit institut është të të pastrojë, të të zbrazë; kurse tjetri e ka për qëllim të të mbushë – jo me dofarë

gjërash që nuk të nevojiten, veçse me njëfarë kualiteti: *lumturia, dashuria, mëshira, një ndjesi kolosale për vlera zgjohet në ty*. Ndjenja se ti jeton, frymon, se lëviz është shenjë e mjaftueshme se ekzistenca e di se ti je i denjë për jetesë, se je i denjë për të qenë këtu. Ti i duhesh ekzistencës.

Prandaj, nëse ndonjë person e vazhdon ngritjen në dituri, nëse i regjistron studimet postdiplomike, po ashtu vazhdon që, për çdo ditë, të shkojë nga një orë në Institutin për Meditim. Me rastin e përfundimit të të gjitha studimeve ai po ashtu merr edhe diplomën se është Mjeshtër i Meditim. E unë dëshiroj që kjo të vazhdojë edhe më tutje. Nëse dëshiron të doktorosh nga ndonjë fushë e ditorisë, atëherë paralelisht me këtë duhet të shkosh përsëri katër vjet në Institutin për Deprogramim dhe Meditim. Kështu do të ndodhë që, kur t'i përfundosh të gjitha studimet, kur ta lëshosh Universitetin, ti nuk do të jesh vetëm një person inteligjent dhe i arsimuar, ti do të jesh po ashtu edhe meditant – *i relaksuar, i gëzuar, i qetë, vrojtues, i vëmendshëm, intuitiv*. Ashtu më nuk do të jesh i krishterë, apo hindus, apo amerikan, kapitalist, socialist, komunist, rus, demagog, apo fashist. Krejt çfarë ka qenë në ty, është zhdukur krejtësisht; asgjë nuk ka mbetur prej saj.

E vetmja rrugë është që politikanët të zhvendosen në rrugën e inteligjencës. Por, çfarë inteligjencie është tash, kjo nuk do të jetë ndonjë ndihmesë e madhe pasi që edhe ata janë në ngërçin e fuqisë politike. Për këtë shkak unë edhe i kam propozuar ato dy kushte të detyrueshme. Nëse e

fiton titullin e doktorit nga ndonjë fushë e diturisë, ti krahas me të e fiton edhe titullin e doktorit për meditim. Kështu që gjatë kohës së arsimimit, në një mënyrë të paimponueshme e të qetë, do t'i arrish kualitetet dhe do të jesh i përgatitur për pushtet, në atë mënyrë që pushteti e fuqia nuk kanë me të korruptuar, se atë nuk do të mund ta shfrytëzosh.

Osho: Sfida më e madhe: Ardhmëria e artë

VETËM PAK SHKATHTËSI

*Osho i dashur,
Çfarë është dallimi në mes të koncentrimit dhe
meditimit?*

Meditimi, thënë shkurt, është lënia e mendjes tënde për anë. Prandaj, ata njerëz të cilët pohojnë se meditimi është disiplinimi i mendjes gabojnë plotësisht. Ky nuk është kurrfarë disiplinimi i mendjes, sepse po e disiplinove mendjen ajo do të bëhet edhe më e fuqishme. Më mirë do të ishte që menjëherë ta mënjanosh, derisa ajo është ende e dobët, e pastërvitur. Kur njëherë e stërvit, ajo ka për të t'u kundërvënë me luftë mendimtare. Prandaj kjo është dukshëm më e vështirë për ata të cilët e kanë praktikuar koncentrimin, sepse koncentrimi është fenomen mendor. Po, kjo mund të ta mundësojë mendësinë më të mirë, mendjen e disiplinuar, më tepër depërtueshmëri përbrenda kuptimit. Por, ta mënjanosh mendjen e tillë do të jetë tejet vështirë. Ti së pari i ke dhënë drejtimin e caktuar, i ke dhënë kristalizimin e caktuar.

Koncentrimi nuk është meditimi, sepse koncentrimi është disiplinimi i kuptimit, kurse meditimi është mënjanimi i atij kuptimi. Në të vërtetë, fjala meditimi edhe nuk është fjala e duhur, sepse ky është definim perëndimor, kurse në Perëndim akoma nuk ka ndodhur diçka e ngjashme me meditimin. Fjala sanskrite është *dhyana*. Problemi ka qenë i njëjtë si kur priftërinjtë budistë kanë ardhur në Kinë: ata

kurrsesi nuk kanë mundur ta gjejnë fjalën e duhur për ta përkthyer fjalën *dhyana* në gjuhën kineze – prandaj ata e kanë shkruar fjalën *dhyana*, që në kinezishte ka tingëlluar si zana. Së këndejmi *zeni* japonez; ky ka qenë vetëm transfigurimi i fjalës *dhyana*.

Përsëri meditimi jep pikëpamje të gabuar po qe se ju meditonit për diçka të caktuar – ky është një aktivitet që edhe nuk është shumë larg koncentrimit. Ti koncentrohesh në diçka, ti mediton për diçka, por gjithnjë je i fokusuar në diçka, gjithnjë je i lidhur për diçka. E çfarë është në të vërtetë *dhyana*; ajo është hedhje e çfarëdo objekti, e çfarëdohi në të cilin do të mund të koncentroheshim, të kontemplonim, të meditonim; hidh çdo gjë, që asgjë të mos mbetet – vetëm ai që është koncentruar mbetet, vetëm ai që ka kontempluar. Kjo gjendje e pastër e vetëdijes është *dhyana*.

Në gjuhën angleze nuk ekziston fjala e duhur për këtë, prandaj ti gjithmonë duhet ta kesh parasysh se ne e kemi marrë fjalën meditimi për kuptimin e gjendjes *dhyana*. *Dhyana* domethënë gjendje e qenies ku nuk është i pranishëm mendimi - nuk ka objekt, ëndrra, dëshira, asgjë – vetëm zbrazëti. Në atë zbrazëti ke për ta njohur vetveten. Ti e zbulon të vërtetën. E njeh subjektivitetin tënd. Ky është një qetim i përkryer. Ekzistojnë metoda që mendja të mënjanohet, siç ekzistojnë metodat që të disiplinohet po ajo e njëjta mendje. Por në Perëndim, më tepër në Amerikë... se po qe se Perëndimi është i keq, Amerika është edhe më e keqe. Unë i kam shikuar librat amerikane – jo tash; qe katër

vjet nuk e kam prekur asnjë libër. Të gjitha librat që janë bërë bestsellerë në Amerikë, në njëfarë mënyre janë të lidhura me idenë si ta realizosh gjakimin tënd për pushtet, për fuqi, si të ndikosh në njerëzit e si të ngadhënjesh mbi miqtë, si të bëhesh i pasur, me mend përmbi gjërat... por të gjithë ata kanë menduar vetëm për disiplinimin e mendjes.

Natyrisht, nëse arrin ta disiplinosh mendjen tënde, ti ke për t'u bërë garues më i mirë, ashtu më lehtë ke për t'i përmbushur ambiciet e tua, më lehtë ke për të manipuluar me njerëzit, më lehtë do të dish t'i shfrytëzosh ata. Ti ke për t'i përdorur të tjerët si mjete të suksesit tënd. Fridrih Niçe e ka shkruar librin *Gjakimi për fuqinë*. Kjo vërtet është esenca e të gjitha përpjekjeve perëndimore: gjakimi për fuqinë. Gjakim për fuqinë do të thotë se ti së pari duhet ta kesh nevojën për atë gjakim – kurse gjakimi i fuqisë është emër tjetër për disiplinimin e mendjes, për kristalizimin e kuptimit. Por këto metoda nuk kanë për të ndihmuar. Ti duhet t'i mësosh mënyrat sesi atë të njëjtën mendje ta mënjano. Ajo edhe ashtu është së tepërmi e fuqishme; mos e bëj edhe më të fuqishme, sepse ashtu e përkrah armikun tënd. Ajo veçse është krejtësisht e kristalizuuar; shkollat tuaja, universitetet, kolegjet, të gjitha këtë punë e bëjnë.

Pasi që i kam kaluar nëntë vjet si profesor, kam hequr dorë. Kam shkruar te dekani dhe i kam thënë: “Unë nuk mund ta bëj këtë punë, se krejt kjo vetëm i shkatërron njerëzit”.

Ai në këtë m'u ka përgjigjur: “Çka mendon kur thua se krejt kjo i shkatërron njerëzit? Studentët të donë, ata nuk do të të lejojnë që ti të shkosh. Kurse unë nuk po e shoh ndonjë lëmë, siç po thua ti, që po i shkatërron njerëzit”.

I kam thënë: “Ti këtë s’e kupton, prej kur ke lindur në Indi, ti nuk ke mësuar asgjë për Indinë; ti je shkolluar në Perëndim” – ai e ka lënë krejt jetën e vet në Perëndim. “Të gjitha ato libra, tëra ato ide, tëra ato psikologji të cilat ka qenë dashur t’i mësoj, unë i kam mësuar përkundër vullnetit tim. E kam ditur se tëra ato kanë për t’i trazuar ata njerëz të rinj. Mendja e tyre veçse është në gjendje të keqe, kurse pas tyre ka për t’u bërë edhe më e fuqishme. Zinxhirët e saj do të jenë edhe më të fuqishëm, robëria e tyre e mendjes do të jetë shumë më e fuqishme”.

Religjionet e rrejshme kanë synuar ta disiplinojnë mendjen. Religjioziteti i vërtetë synon që mendjen ta mënjanojë. E kjo, në njëfarë mënyre, është tepër thjesht. Ato disiplinime janë tepër të vështira. Ta trajnosh mendjen për koncentrim është punë tepër e vështirë, sepse i nënshtrohet kundërvënies, i nënshtrohet kthimit kah shprehitë e vjetra. Ti atë e tërheqë përsëri, ajo ikën. Ti përsëri atë e kthen kah objekti në të cilin koncentrohesh dhe befaz zbulon se në të vërtetë po mendon për diçka tjetër, ti ke harruar të koncentrohesh në atë. Kjo nuk është aspak punë e lehtë.

Por ta vësh mendjen për anësh është krejt thjesht. Krejt çfarë duhet bërë është të vështrosh. Çfarëdo që të ndodhë në ty, mos ndërmjetëso, mos u ngatërro, mos e

ndërprit atë. Asgjë mos bëj, sepse çfarëdo që të ndërmarrësh, ajo ka për të qenë disiplinë, shtrëngim. Prandaj mos bëj asgjë. Vetëm vështro. Vështrimi nuk është veprim. Është njësoj si kur e kundron perëndimin e diellit, apo retë në qiell, apo njerëzit që kalojnë rrugës; kundroje nxitimin e mendimeve e të ëndrrave, anktheve të natës – relevante, irelevante, përmbajtësore, jopërmbajtësore, çfarëdo që të jetë në pyetje. E ajo gjithmonë është një tollovi. Ti vetëm kundro; qëndro përanësh, i painteresuar.

Pseudoreligjionet kurrë nuk të kanë lejuar që të jesh i painteresuar. Synimi i tyre është i shëmtuar: ato thonë se lakmia është e shëmtuar; për këtë, po qe se ndodh që gjakimi të shfaqet, menjëherë përpiqesh që ta pengosh, përndryshe ka për t'u bërë lakmi. Hidhërimi është i keq; qoftë edhe vetëm një mendim i hidhur po qe se kalon, ti menjëherë ndërmjetëson – ti dëshiron që atë ta ndryshosh, ti dëshiron që të jesh i mirë dhe i mëshirshëm, dhe duhet ta duash armikun tënd si vetveten. Nëse të vjen diçka kundër fqinjëve të tu... Jo, ti duhet t'i duash fqinjët e tu si vetveten. Kështu të gjitha religjionet e vjetra t'i kanë dhënë idetë se çfarë është mirë e çfarë keq – po qe se vjen diçka e keqe, ti duhet menjëherë ta ndalosh atë. Ti menjëherë duhet të kyçesh, duhet menjëherë ta hedhësh nga vetja. Kështu ti e humb kuptimin e vërtetë.

Pikërisht shkak i kësaj unë kurrë nuk të them se çfarë është drejt e çfarë shtrembër. Krejt çfarë të them është që të vështrosh: të vështruarit është në rregull. Unë kurrë nuk të them se të vështruarit është gjë e keqe. Unë këtë e

kam thjeshtuar: *ji i vëmendshëm*. Kjo nuk është puna jote – nëse gjakimi vjen, leje le të kalojë; nëse hidhërimi kalon, le të kalojë. Çfarë ke ti të ndërmjetësosh? Pse ti të identifikohesh aq shumë me mendjen tënde? Pse t’ia fillosh të mendosh: “Unë jam lakmitar... Unë jam i hidhëruar”. Kjo është vetëm ide mbi hidhërimin që kalon atypari.

Ekziston një tregim i lashtë... Njeriu që është larguar me punë nga qyteti është kthyer dhe e ka gjetur shtëpinë në flakë. Ajo ka qenë njëra nga shtëpitë më të bukura në qytet, njeriu e ka dashur tepër. Shumë njerëz kanë qenë të gatshëm t’ia paguajnë çmimin dyfish për atë shtëpi, por ai kurrë nuk është pajtuar me kurrfarë çmimi, sakaq tash e njëjta shtëpi po i digjej para sysh. Janë mbledhur me mija njerëz, por asgjë nuk kanë mundur të bëjnë. Zjarri kishte shkuar aq larg saqë as të shpëtonin gjë nuk kishin mundur. Njeriu atëherë është pikëlluar tepër. Djali i tij në atë çast ka vrapuar dhe i ka pëshpëritur në vesh kështu: “Mos u brengos. Dje e kam shitur – ia kam marrë çmimin trefish. Oferta që e mirë ndaj nuk pata mundësi të të prisja të vije. Më fal për këtë”.

Atëherë babai tha: “Mirë nëse e ke shitur trefish më shtrenjtë”. Tash babai atë pamje mund ta shikonte qetësisht së bashku me shikuesit tjerë. Pikërisht një minutë më parë ai nuk mund të ishte vrojtues i qetë, ai ishte i identifikuar me atë. Kjo është po ajo e njëjta shtëpi, i njëjti zjarr, çdo gjë ka qenë e njëjtë – por tashmë ai nuk ishte i interesuar. Ai tash atë e ka përjetuar si gjithë të tjerët që e kanë përjetuar.

Atëherë ka vrapuar edhe djali tjetër dhe i ka thënë të atit: “Ç’ po bën ashtu? Ti po qeshë – a shtëpia po digjet!”

Babai atëherë i është përgjigjur: “Ti nuk po e ditke, vëllai e ka shitur shtëpinë qysh dje”!

Ai ia kthen: “Ai për këtë ka folur, por ende asgjë nuk është arritur. E ai njeri tash nuk do të pranojë”. Tash çdo gjë ka ndryshuar nga fillimi. Lotët që pikërisht pak më parë u ndalën tash u shfaqën përsëri; më nuk kishte buzëqeshje, zemra rrihte më me forcë. Vështruesi iku. Ai përsëri u identifikua me situatën.

Atëherë ka ardhur edhe djali i tretë e i ka thënë: “Ai njeri është i fjalës. Pikërisht prej tij po vij. Më tha se do ta paguajë çmimin që jemi marrë vesh pasi që dje nuk e kemi ditur se shtëpia do të kallet”. Atëherë i ati përsëri është bërë vështrues. Më nuk kishte identifikim. Në të vërtetë asgjë nuk ka ndryshuar; vetëm ideja e pronësisë e ka shkaktuar disponimin. Pas një momenti ka ndier: “Unë tash nuk jam i identifikuar me këtë. Dikush tjetër e ka brengën e kësaj. Le të kallet shtëpia”!

Kjo metodologji e thjeshtë e vështrimit të mendjes, se ti me atë nuk ke asgjë... Shumë mendime tuajat nuk janë tuajat veçse të prindërve tuaj, të mësuesve tuaj, të miqve tuaj, nga librat, filmat, nga televizioni, nga gazetatat. Vetëm llogarit sesa në të vërtetë mendime tuajat ka aty të pranishme, do të jesh i befasuar se asnjë nga ato ide nuk janë tuajat. Krejt ato burojnë nga burime të tjera, të gjitha janë aq të mërzitshme – ose janë të hedhura në ty nga ana e

të tjerëve ose ti vetë ke hedhur mbi vete dokrra gjithfarëshe. Po asgjë jotja nuk është.

Mendja është e pranishme, vepron si kompjuteri, në të vërtetë, ajo edhe është biokompjuter. Ti nuk guxon të identifikohesh me kompjuterin. Po që se kompjuteri hidhërohet dhe zë të japë shenja neveritëse, ti shkak i kësaj nuk duhet brengosur. Ti ke për ta parë se ku është gabimi, çfarë është gabimi, por ke për të mbetur i paprekur.

Vetëm pak shkathtësi... Unë këtë as nuk mund ta quaj metodë, sepse edhe kjo është tepër rëndë; unë këtë e quaj shkathtësi. Vetëm duke punuar kështu, një ditë do të jesh në gjendje që ta arrish atë. Ndoshta shumë herë ke për të gabuar; nuk duhet të brengosesh për atë... nuk ka humbje, kjo është krejtësisht e natyrshme. Vetëm këtë bëje, një ditë ka për të ndodhur. E kur njëherë ndodh, kur – qoftë edhe për një çast bëhesh vrojtues, atëherë e kupton sesi të bëhesh vrojtues – vrojtues nga bregu, larg nga këtu. Sakaq e tërë mendja edhe më tutje është aty, poshtë në thellësi në luginën e errët, e ti asgjë nuk duhet të bësh. Një nga gjërat më të çuditshme të mendja është se kur ti bëhesh vrojtues – ajo, thjesht, zhduket. Pikërisht ashtu si kur drita depërton dhe errësira zhduket; me vrojtimit mendja ndiqet, mendimet zhduken, tërë ato përgatitje.

Domethënë, meditimi është thjesht vrojtimit, dëshmimit, vetëdijshmëri. E ai gjallërim – ai nuk ka kurrfarë lidhjeje me zbulimin. Aty asgjë nuk zbulohet; vetëm se tregohet ajo që veç është aty. E çfarë është aty? Ti hyn në të dhe gjen zbrazëtinë e pafundme, ashtu të qetë, ashtu të përndritur,

ashtu aromatike, njësoj si të hysh në mbretërinë hyjnore. Me një fjalë, ti ke hyrë në hyjnoren. E kur njëherë banon në atë hapësirë, ti del prej aty krejtësisht tjetërdryshe, qenie e re, njeri i ri. Tek tash ti e ke fizionominë origjinale, fytyrën tënde të vërtetë. Të gjitha maskat bien. Ti jeton në të njëjtën botë, por jo edhe në të njëjtën mënyrë. Ti ke për të qenë me të njëjtit njerëz, por jo edhe në të njëjtin nivel, dhe me qasje të njëjtë. Ti ke për të jetuar si lotos në ujë – në ujë, por i paprekur nga uji.

Religjioziteti është zbulimi i këtij lotosi i cili lulëzon në ty.

Osho: Bibla e Rajnesh-it Libri 1, ligjër. 19 17 nëntor 1984

VETËDIJSHMËRIA NË PUNË

Osho i dashur!

Po na flet që për gjithçka të jemi të vetëdijshëm – domethënë që të jemi dëshmitarë të gjithëçkahi, të çdo akti. Kur vendos të jem e vetëdijshme në punë, unë e harroj zgjuarsinë, e kur konstatoj se nuk jam mjaft e zgjuar, atëherë e ndiej fajësinë; ndiej se po gaboj. A mund të ma sqarosh, të lutem?

Ky është një nga problemet themelore që iu imponohet të gjithëve të cilët përpiqen të jenë të vetëdijshëm derisa punojnë. Puna kërkon që ta harrosh vetveten krejtësisht. Ti do të jesh thellësisht e kyçur në atë... njësoj si të mungosh. Gjithnjë derisa kështu nuk realizohet kyçja totale, çdo punë ka për të qenë sipërfaqësore. Krejt çfarë ka qenë e madhe në veprimtarinë e njerëzimit – në pikturë, poezi, arkitekturë, skulpturë, në cilëndo lëmë të krijimtarisë njerëzore – ka kërkuar që të jesh plotësisht i përkushtuar ndaj saj. E po qe se në të njëjtën kohë tenton që të jesh i vetëdijshëm, puna jote kurrë nuk do të jetë e klasit të parë, se ti nuk do të jesh aty.

Prandaj zgjuarsia gjatë punës kërkon përgatitje dhe trajnime të mëdha, por duhet të fillohet nga aksioni tepër i thjeshtë. Për shembull: shëtitja, ecja. Ti mund të ecësh dhe të jesh i vetëdijshëm se po ecën – secili hap mund të jetë i mbushur zgjuarsi. Të hash... në të vërtetë si kur pi çaj në zenmanastire – ata këtë e quajnë “ceremonia e çajit”, sepse

derisa çaji përgatitet duhet të mbetesh i vetëdijshëm dhe i zgjuar. Ekzistojnë kështu disa aktivitete të vogla të cilat janë plotësisht të mjaftueshme për të hyrë në atë zonë të zgjuarsisë. Nuk duhet të fillohet me diçka të komplikuar siç janë pikturimi, vallëzimi – ato janë fenomene tejet të thella dhe komplekse. Fillo me ndonjë aktivitet të vogël në kuadrin e punëve të përditshme. E kur gjithnjë e më tepër e më tepër përfshihesh në zgjuarsi, kur zgjuarsia të vjen e ngjashme me frymimin – ti më nuk duhet të bësh kurrfarë angazhimi gjatë saj, ajo do të jetë spontane, atëherë në çdo veprim, në secilën punë mund të jesh i zgjuar.

Por mbaje në mend kushtin: kjo duhet të jetë pa përpjekje; kjo duhet të vijë spontanisht. Atëherë punët si pikturimi, komponimi, vallëzimi apo madje edhe të luftuarit me shpatë kundër armikut mund të jenë veprime plotësisht të vetëdijshme. Por zgjuarsia e tillë nuk është zgjuarsi të cilën ti ke tentuar ta realizosh. Ajo nuk është fillimi; ajo është kulmim i gjatë i një procesi ushtrimesh. Nganjëherë ajo mund të ndodhë edhe pa ushtrime. Por ashtu ndodh vërtet rrallë – në ndonjë rrethanë ekstreme. Në jetën e përditshme ti duhet ta ndjekësh një kurs të thjeshtë. Së pari duhet të jesh i vetëdijshëm për aktivitetet të cilat nuk e kërkojnë përfshirjen tënde. Ti mund të ecësh dhe të mendosh; ti mund të hash dhe të mendosh. Zëvendëso në ato veprime të menduarit me zgjuarsinë. Ha dhe ji i vetëdijshëm për atë se ti je duke ngrënë. Kur ecën zëvendësoje të menduarit me vetëdijshmërinë. Ec; ndoshta atëherë ajo ecje do të jetë pak më e ngadaltë dhe më me

shumë finesa; por në këto aktivitete të vogla është e mundur zgjuarsia. E sa më shumë të përparosh, ti mund ta përdorësh atë për aktivitete edhe më të ndërlikuara. Së frikti do të vijë dita kur nuk do të ketë asnjë aktivitet në këtë botë në të cilin ti nuk do të mund të mbetesh i vetëdijshëm gjatë veprimit.

Ti thua: “Kur po vendos të jem e vetëdijshme në punë, unë atëherë po e harroj zgjuarsinë”. Kjo nuk guxon të jetë vendim yti, kjo duhet të jetë udhëzim yti afatgjatë. E zgjuarsia atëherë vjen spontanisht; ti nuk do të jesh ai që e thërret, ti nuk ke për ta dhunuar.

“E kur konstatoj se nuk jam mjaft e zgjuar, atëherë ndiej fajësi”. Kjo është krejtësisht marrëzi. Kur të bëhesh e vetëdijshme se nuk je e vetëdijshme, ji e lumtur shkak i kësaj, sepse ai është çasti kur ti për një moment je bërë e vetëdijshme. Sakaq, për ndjesinë e fajit nuk ka vend në mësimet e mia... Unë dëshiroj ta ndërroj krejtësisht fokusin tënd. Në vend se ta llogarisësh sesa herë do të harrosh të jesh i vetëdijshëm, më mirë llogariti ato pak çaste të tejmrekullueshme kur krejtësisht je si kristali i qartë. Këto pak çaste mjaftojnë që të shpëtosh, janë mjaft të shërojnë. E po që se do t’u kushtosh vëmendje momenteve të atilla, ato do të zgjerohen dhe do të zënë hapësirë në vetëdijen tënde. Ngadalë, krejtësisht ngadalë, i tërë terri i pavetëdijes ka për t’u zhdukur.

Në fillim ke për të hasur në mjaft momente kur nuk do të mund të punosh dhe të jesh i vetëdijshëm në të njëjtën kohë. Por unë ta tërheq vërejtjen se kjo jo vetëm se është e

mundur, por është e mundur edhe shumë madje. Vetëm duhet filluar në mënyrën e duhur. Mos ia fillo nga XYZ-ti, fillo nga ABC-ja. Në jetë ne i humbasim shumë gjëra pikërisht shkak i startit të gabueshëm. Çdo gjë duhet filluar nga vetë fillimi. Mendja jonë është e padurimshme, krejt dëshirojmë t'i kryejmë shpejt. Dëshirojmë të vijmë deri tek lartësitë më të larta, por të mos i kalojmë të gjitha shkallët. Kjo do të thotë një gabim total. E derisa ti nuk gabon në diçka si vetëdija – kjo nuk është një mossukses aq i vogël – ndoshta shkak i kësaj këtë kurrë nuk ke për ta provuar më. Mossuksesi di të dhemb. Për këtë, krejt çka është kështu e vlefshme si zgjuarsia – se kjo mund të t'i hap të gjitha dyert e misteriozitetit të ekzistencës, kjo mund të të sjellë deri tek tempulli i vërtetë i Zotit – duhet të fillojë tejet vëmendshëm, dhe, që nga fillimi, të vihet në lëvizje tejet ngadalë. Vetëm pak durim nevojitet dhe caku më nuk është aq larg.

Osho: *Shkëlqimi i fshehtë*

NGRËNIA E TEPËRT

Osho i dashur!

Problemi im është se ha së tepërmi, kjo gjithmonë ka qenë kështu me mua.

Ti mund t'i bësh dy gjëra. Ekzistojnë dy lloje ushqimi. Njëri është ai që ti e do, i cili të josh, për të cilin ëndërron. Në këtë nuk ka asgjë të keqe, por ti duhet ta mësosh një trik të vogël për këtë. Ekzistojnë ushqime pabesueshmërisht joshëse. Ajo joshje nuk qëndron në atë se ti je duke parë se ai ushqim është i pranueshëm. Ti shkon në hotele, restorante, dhe sheh ushqimin e caktuar... aroma depërton nga kuzhina, ngjyra dhe aroma e ushqimit! Ti deri tash nuk ke menduar për ushqimin e tash befasisht je i interesuar për të – kjo nuk ka për të ndihmuar. Kjo nuk është dëshira jote e vërtetë. Ti mund ta hash atë ushqim – kjo nuk do të sjellë kënaqësi. Ti pandërprerë mund të hash dhe asgjë prej kësaj nuk do të kesh dobi; kënaqësia nuk do të vijë prej kësaj. Kurse kënaqësia është një nga gjërat më të rëndësishme. Është moskënaqësia ajo që e shkakton obsesionin.

Për këtë, insisto që për çdo ditë, para se ta marrësh ushqimin, të meditosh. Mbyll sytë dhe vetëm ndiej se çfarë në të vërtetë trupit tënd i nevojitet - çfarëdo që të jetë në pyetje! Ti nuk ke parë kurrfarë ushqimi – ushqimi nuk është aty; ti vetëm e ndien qenien tënde, atë që trupit tënd po i nevojitet, çfarë ti dëshiron, për çfarë gjakon.

Dr. Leonard Pearson këtë e quan “të lëvizurit e ushqimit”, ushqim që lëviz kah ti. Ha sa ta kënda qejfi, por përpigu që të njësosh me të. Llojin tjetër të ushqimit ai e quan “bërja me sy e ushqimit”: kur e ke në dispozicion, ti interesohesh për ushqimin. Atëherë kjo është çështje e mendjes dhe nuk është nevojë jotja. Nëse do ta përgjosh sesi ushqimi lëviz drejt teje, ti mund të hash aq sa ta kënda qejfi dhe kurrë nuk ke për të vuajtur, pasi që kjo ka për të sjellë kënaqësi. Trupi thjesht e dëshiron atë që i nevojitet; ai kurrë nuk ka për të dëshiruar diçka tjetër. Ai do të jetë i kënaqur, e kur ai kënaqet, ti nuk ke për të ngrënë më. Problemet lindin vetëm atëherë kur ti e ha ushqimin i cili “ta luan syrin”: Ti sheh se e ke në dispozicion dhe, ti, atëherë interesohesh për të dhe e ha. Kjo nuk mund të jetë kënaqësisjellëse, sepse në trupin tënd nuk ka nevojë të vërtetë për të. E kur ai nuk të kënaqë, ti je i pakënaqur. Duke u ndier i pakënaqur ti ke për të ngrënë edhe më tepër, por sado që ke për të ngrënë nuk do të jesh i kënaqur, se ajo nuk është nevojë jotja primare.

Kur plotësohet lloji i parë i dëshirës, atëherë lloji i dytë as nuk do të shfaqet fare. Ajo çfarë njerëzit rëndom bëjnë është se fare nuk e ndiejnë atë primaren, prandaj kjo e dyta bëhet problem. Nëse ke për ta përgjuar sesi vjen nevoja për ushqim, atëherë ushqimi provokues do të zhduket. Kjo e dyta është problem vetëm shkaku se krejtësisht ke harruar se duhet ta dëgjosh atë impulsin e brendshëm, por njerëzit zakonisht harrojnë që atë ta përgjojnë. Ata rëndom mendojnë: “Haje këtë, mos e ha atë”

– rregulla të përcaktuara. Trupi nuk njeh rregulla të paravëna.

Nëse do ta vështroni fëmijën e vogël i cili mbetet me ushqimin, ju do të befasoni: ai ka për të ngrënë vetëm aq sa ka nevojë. Shumë zbulime psikologjike tash i kemi në dispozicion; ato thjesht janë befasuese. Nëse fëmija vuan nga ndonjë sëmundje, dhe po që se molla është e mirë për atë sëmundje, ai fëmijë ka për ta zgjedhur mollën. Plot ushqime të tjera mund të jenë në dispozicion, por fëmija do ta zgjedhë vetëm mollën.

Gjithkund me anë të imponimit: në televizion, në radio, në filma, në fotografi joshëse me ngjyra, apeloher drejt vëmendjes tënde, ti do të jesh i joshur apo i neveritur në bazë të trupit tënd i cili pyetet. Disa kompani janë të interesuara të të shesin diçka. Ajo është në dobi të kompanisë, ajo është në dobi të kompanisë e jo tënden. Kompania e Coca-colës është e interesuar që të ta shesë atë pije. Kjo s’ka kurrëgjë me trupin tënd; ajo të ngashëren. Ngado të shkosh, coca-cola është aty; duket sikur coca-cola është gjëja më universale në botë. Madje edhe në Bashkimin Sovjetik, asgjë tjetër nuk lëshojnë nga Amerika përpos këtë pije famoze. Ngadoqoftë ajo shishe të fton dhe ta luan syrin. “Eja këtu”! Ti befasisht ndien etje. Ky është alarm i rrejshëm, etje e rrejshme. Unë nuk po të them që të mos e pish coca-colën, por lejo që ajo të të vijë vetë; le të jetë ajo gjë në vendin e vet.

Për këtë, ndoshta duhen disa ditë apo disa javë që të vijë gjer tek ti ndjenja e grishjes së ushqimit. Ha sa të duash

atë që ta kënda. Mos u brengos për atë se çfarë të tjerët thonë. Nëse akullorja të hidhet, ha akullore. Ha sipas kënaqësisë tënde, haje atë që zemra ta dëshiron dhe së frikti ke për të vënë re se aty është kënaqësia. E kur të ndiesh kënaqësi, dëshira për sasi do të zhduket. Krejt ajo që gjakon për sasi të më të mëdha është shkaku i një pakënaqësie, edhe pse me të s'arrihet gjë prej gjëje. Ti do të ndihesh plot, por edhe më tej i pakënaqur, kështu lindin problemet.

Prandaj, së pari mësoje atë që është e natyrshme dhe që do të vijë, heëë! Ne vetëm këtë e kemi harruar, kjo është ende këtu, në trup. Kur nisesh për të ngrënë mëngjes, mbyll sytë dhe shiko se çfarë dëshiron: çfarë është vërtet dëshira jote. Mos mendo për atë se çfarë ka mbi tavolinë; vetëm mendo se çfarë ti vërtet ke dëshirë të hash, atëherë nisur dhe gjeje atë. Ha atëherë aq sa ke dëshirë. Disa ditë ji vetëm me këtë. Pak nga pak do të vësh se ushqimi më nuk “po ta luan syrin”.

Gjëja e dytë: kur ha, përpiqu që ta përtypësh sa më mirë. Mos gllabëro në nxitim. Nëse kjo është gjë gojore, pse atë ta shijosh vetëm me buzë? Pse edhe të mos përtypet më shumë? Në vend se të marrim dhjetë kafshata të diçkahit, le të jetë ajo vetëm një kafshatë, por dhjetë herë e përtypur. Shumë shpejt ka për t'u dukur si t'i marrësh dhjetë kafshata – po qe se kënaqja e shijes tënde është e plotë...

Për këtë, kurdo që të hash diçka, përtype më shumë, sepse kënaqësia është pikërisht para fytit. Pas fytit nuk ka kurrfarë shije – kurrfarë përjetimi – pse atëherë të ngutemi?

Prandaj përtype më tepër, kënaqu me shijen më tepër. E që atë kënaqësi ta fuqizosh, bëj krejt çfarë është e mundur. Kur diçka fillon të hash, së pari merri erë. Kënaqu me atë erë, sepse gjysma e shijes është në erë. Për këtë, merri erë ushqimit, shikoje ushqimin. Nuk ka kurrfarë ngutimi... ka kohë. Bëj meditim nga kjo. Madje edhe po qe se njerëzit mendojnë se je çmendur, mos u brengos për këtë. Vetëm vështroje atë nga të gjitha anët. Preke ushqimin me sytë mbyllur, ledhatoje me faqet e tua. Ndjeje atë në çdo mënyrë; merri erë përsëri e përsëri. Atëherë merre një kafshatë të vogël dhe përtype, kënaqu me atë; le të jetë ky meditim. Sasia tepër e vogël e ushqimit do të jetë mjaft dhe ka për të dhuruar më tepër kënaqësi. Pra, këto pak gjëra bëji tri javë. Mirë!

Osho: *Hija e qenies*

QESHJA E MJESHTRIT

“Babi, ç’është diplomacia?” – e pyeti Billi i vogël të atin, pasi u kthye nga shkolla.

“A di çka, bir, ajo është kështu” zuri të sqarojë i ati. “Nëse unë do t’i thoja nënës tënde se bukuria e saj ka për ta ndalur sahatin, kjo do të ishte marrëzi. Por, nëse do t’i thoja se, kur e shikoj atë, atëherë koha ndalet – kjo do të ishte diplomaci.”